

עד שהנשמה באה ונכנסת בתוך גוף של האדם בעולם הזה **וְכַד אֵיִהי בְּגוֹפֵא**
דְּבַר נֶשׁ, וכאשר הנשמה נמצאת בגופו של האדם **וְחִבַּת בְּהֵאֵי עָלְמָא**,
 והיא חוטאת ונמצאת חייבת בעולם הזה **וְאַשְׁתַּדְלַת בְּחִשׁוּבָהָא**. ועוסקת
 בדברי החושך שבעולם הזה במקום שתעסוק בנר מצווה ותורה אור (מתמ"ד)
אוֹרֵיִתָּא תְּוֹהָא עָלָהּ, אז התורה תמחה על הנשמה **וְאַמְרַת**, ואומרת
וּמַה כָּל יְקָרָא דָּא, והלא כל הכבוד הזה **וְכָל אַשְׁלָמוּתָא אַשְׁלִים**
לְנַפְשָׁתָא מְלָכָא עֲלָאָהּ, וכל השלמות שהשלים את הנפש המלך הקדוש
וְהֵיא חֲבָאָת קָמִיָּהּ, ואיך הנשמה חוטאת לפני המלך וזה פירוש הפסוק **נֶפֶשׁ**
כִּי תִחַטָּא, בתמיהה **מַה דִּין הוּא דְתִחַטָּא**. דהיינו איך הנפש
 המושלמת היא חוטאת לפני הקב"ה.

האדם צריך לחזור בתשובה לפני שמגיע יום הדין הגדול והנורא של הנשמה
 הוא ביום הפטירה

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לפרש את הפסוק **נֶפֶשׁ כִּי תִחַטָּא** וכדי לפרש את
 הפסוק **אֲהַדְרִנָּא לְקָרָא** נחזור לפרש את הפסוק **עַד שִׁיפוּחַ**
הַיּוֹם, ואומר רבי יוסי **עֵיטָא לְהֵאֵי נֶפֶשׁ לְאַזְדַּהְרָא מִחֻבָּהָא**,
 עצה לנפש הזו שתזהר מהחטא **וְתִיתוּב לְאַתְדַּכָּאָהּ**, ותשוב להטהר ע"י
 התשובה והעצה היא לקיים את הפסוק **עַד שִׁיפוּחַ הַיּוֹם**, ופירושו **עַד שְׁלֵא**
יְפוּחַ יוֹמָא דְהֵאֵי עָלְמָא, עד שלא יעבור ימי חייה בעולם הזה **וְיִיִתִי**
הַהוּא יוֹמָא תְּקִיפָא, ויבוא יום המיתה שהוא יום הדין הקשה **דִּיתַבַּע**

לָהּ מִלְכָּא דִּינָא, שיתבע המלך הקדוש את הנשמה בדין לְנִפְקָא מֵהָאֵי
עֲלָמָא. לצאת מהעולם הזה ומש"כ וְנָסוּ הַצִּלְלִים, דָּא הוּא רְזָא בֵּין
חֲבֵרֵיִיא דְקָא אֲמַרִי, זהו סוד בין החברים הצדיקים שהם אומרים
דְּבִשְׁעָתָא דְמַטִּי זְמַנָּא דְּבֵר נָש לְנִפְקָא מִן עֲלָמָא, שבשעה
שמגיע זמנו של אדם לצאת מהעולם הזה שזה שלושים יום קודם פטירתו (רמ"ק)
עוֹלָמָא דְּבֵר נָש אֶתְעֵבֵר מִנֵּיהּ, [קא] הצלם של האדם עובר ומסתלק
ממנו הָדָא הוּא דְכְתִיב וזה פירוש הפסוק עַד שִׁיפּוּחַ הַיּוֹם, דהיינו
עַד דְּלֵא יִנְשׁוּף יוֹמָא לְנִפְקָא מֵהָאֵי עֲלָמָא. עד שלא יקפוץ לבוא
היום לצאת מהעולם הזה אז מתקיים הפסוק וְנָסוּ הַצִּלְלִים, דהיינו דְּאֶתְעֵבֵר
עוֹלָמָא, יְתוּב קָמִי מְאֲרִיָּהּ. שעובר ומסתלק הצלם של האדם ולכן לפני
זמן זה צריך האדם לחזור בתשובה לפני אדונו.

אור הרשב"י

יוצא ומכריז עלי, דכתיב אך בצלם יתהלך
איש, כל זמן שצלמו של איש אינו סר ממנו
יתהלך איש, סר צלמו ממנו הרי הוא נפטר,
דכתיב במרגלים סר צלם מעליהם, וכתיב
וימותו האנשים מוציאי דבת הארץ רעה
במגפה לפני ה'. אמר לו ר' יהודה, ועוד מהבא,
כי צל ימינו על ארץ.

[קא] ובענין שקודם פטירת האדם מהעולם הזה
סר צלמו מעליו עיין בספר מנורת המאור פרק
ה – תלמוד תורה עמוד 273 וז"ל ואת מנין לך
שאת נפטר מן העולם. אמר לו ר' יצחק, נשמתי
מסתלקת ממני בלילה, ואיני חולם חלומות
כאשר הייתי חולם קודם לכן, וכשאני עומד
בתפלה ומגיע לשומע תפלה אני מביט בכותל
ואיני רואה צלמי, ולפיכך אמרתי ודאי הכרוז

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / העלחה טל' 02-6249000

הצללים שני צלמים צלם גדול מן היסוד וצלם קטן מן המלכות

רְבִי אֶלְעָזָר אָמַר, תִּרִין צוֹלְמִין אֵית לִיה לְבַר נָש פֶּד
אִיהוּ בְּקִיּוּמֵיהּ, שיש שני צלמים לאדם כאשר הוא בחיי חיותו **וְחַד**
רְבִרְבָא, וְחַד זְעִירָא, צלם אחד גדול שהוא מן היסוד וצלם אחד קטן שהוא
מן המלכות (מק"מ) **דְּכִתִּיב הַצִּלְלִים, תִּרִי.** ומדייק רבי אלעזר שמוזה שכתוב
צלמים בלשון רבים אז מיעוט רבים שנים ואז יש באדם שני צלמים **וְכַד מִשְׁתַּפְּחִי**
בְּחֵדָא, פְּדִין הוּא בַר נָש בְּקִיּוּמֵיהּ. וכאשר שני הצלמים נמצאים
באדם ביחד אז האדם עומד וחי בקיומו בעולם הזה **וְעַל דָּא, וְנָסוּ הַצִּלְלִים**
פְּתִיב. ולכן כתוב צללים בלשון רבים **פְּדִין בְּעֵי בַר נָש לְאַסְתַּפְּלָא**
בְּעוֹבְדוֹי, ואז צריך האדם להתבונן במעשיו **וְלִתְקִנָּא לֹון קָמִי**
מְאִרְיָהּ, ולתקן אותם לפני אדונו **וְיִזְרִי עָלֵיהּ.** וישוב בתשובה ויודה ויתוודה
על מעשיו **בְּגִין דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲקָרִי** לפי שהקב"ה נקרא
רַחוּם וְחַנוּן, וּמְקַבֵּל לְאִינוּן דְּתַבִּין קָמֵיהּ. ומקבל את אלו ששבים
בתשובה לפניו.

תשובה מועילה כאשר האדם בחור וחזק ואם לא זכה לפחות שיחזור לפני
מיתתו

וְדָא הוּא וזהו פירוש הפסוק **עַד שְׁיִפּוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצִּלְלִים,**
דְּכִיּוֹן דְּאִינוּן צִלְלִים מִתְעַבְּרָן מֵנִיָּה, שמכיוון שאותם
הצלמים לפני המיתה עוברים ומסתלקים ממנו **וְאִיהוּ תַּפִּים בְּקוֹלְרָא,** והוא

תפוס וקשור בקולר מחמת שהסתלקו ממנו הצלמים **תְּשׁוּבָה הִיא אֲבָל לֹא מְעֵלִיא כָּל בֶּךְ כּוֹמֵנָא דְקָאִים אִיהוּ בְּקִיּוּמִיהּ**. אז תשובתו מועילה לכפר אולם לא כתשובה שאדם עושה כאשר הוא עומד בבריאותו **וּשְׁלֵמָה מִלְּפָא אַכְרִיז וְאָמַר**, ועל זה שלמה המלך הכריז ואמר (קהלת יב) **וְזִכּוֹר אֶת בּוֹרְאֶךָ** ותשוב בתשובה **בִּימֵי בְּחֹרוֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא יבֹאוּ יְמֵי הָרְעָה** שמתלק הצלם שזה קודם יום המיתה **וְגו'.**

הקב"ה תמה על האדם שחטא לאחר שהשביע אותו והעיד בו לשמור את כל המצוות

וְעַל דָּא ולכן כתוב בפסוק **עַד שִׁיפּוֹת הַיּוֹם, דְּבַעֵי בַר נֶשׁ לְאַתְקֵנָא עוֹבְדוּי**. שצריך תמיד אדם לתקן את דרכיו ומעשיו **דְּכַד מְטוֹן יוֹמוֹי לְאַסְתִּלְקָא מִן עֲלָמָא**, וכאשר מגיע יומו להסתלק מהעולם הזה **קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא תוֹהֵא עָלֵיהּ**, הקב"ה תמה עליו **וְאָמַר, וְנַפְשׁ כִּי תַחַטָּא** איך נפשו חטאה ומש"כ **וְשִׁמְעָה קוֹל אֱלֹהֵי, פִּירוּשׁוֹ וְהָא אוֹמִינָא לָהּ בְּאוֹמָאָה דְשָׁמַי דְּלֹא לְשַׁקְרָא בִּי**, והרי השבעתי אותה בשבועה של שמי שלא תשקר בי **וְאַסְהֵדִית בָּהּ כַּד נַחֲתַת לְעֲלָמָא**, והעדתי בנשמה כאשר היא ירדה לעולם הזה ולכן כתוב **וְהוּא עֵד** שהקב"ה מתריע בו **וְדָאִי, בּוּדָאוֹת מִכְפָּמָה זְמַנִּין דְּאַסְהֵדִית בָּהּ, לְנִטְרָא פְּקוּדֵי**. וכמה פעמים העדתי בה שתשמור ותקיים את כל המצוות **בְּגִינִי בֶּךְ הוּאִיל וְבַר נֶשׁ הוּא עֵד**, ולכן שהאדם עצמו הוא עד ומותרה ועומד